

500-LECIE HOŁDU PRUSKIEGO

8 kwietnia 1525 roku w Krakowie podpisany został traktat pokojowy, który zakończył ostatnią wojnę polsko-krzyżacką.

Państwo zakonne w Prusach zostało sekularyzowane, czyli przekształcone w świeckie księstwo. Prusy Książęce pozostały lennem króla polskiego i przeszły w dziedziczne władanie ostatniego wielkiego mistrza i odtąd pierwszego świeckiego księcia Albrechta Hohenzollerna.

Albrecht Hohenzollern, jeszcze jako wielki mistrz Zakonu Krzyżackiego, uchylał się od złożenia przysięgi lennej królowi Zygmuntovi Staremu i w 1519 roku lekkomyślnie wszczął wojnę z Polską. Dążył do rewizji postanowień drugiego pokoju toruńskiego z 1466 roku. Liczył na wsparcie cesarza i Rzeszy. Po półtorarocznych zmaganiach zbrojnych, w 1521 roku zawarł czteroletni rozejm.

Zmusiły go do tego stany pruskie, niechętnie wojnie i grożące wymówieniem posłuszeństwa. Wielki mistrz rozumiał, że państwo zakonne i sam zakon rycerski nie ma już przyszłości. Przebywając w Rzeszy, nawiązał bezpośredni kontakt z Marcinem Lutrem. Ów przekonał go, by przekształcił swe państwo w księstwo świeckie. Tę koncepcję zaakceptował król Zygmunt Stary, pod warunkiem uściślenia obowiązków lennych Hohenzollerna.

10 kwietnia 1525 roku pierwszy książę w Prusach złożył hołd królom Polski na rynku krakowskim. Ceremonia miała uroczystą oprawę. Na podeście opartym o mur ratusza i obitym suknem stanął królewski tron. Rankiem król Zygmunt Stary i królowa Bona wraz z dziećmi zeszli z Wawelu. Przed nimi kroczył senat i dwór, za królową podążały damy dworu. Król zatrzymał się w ratuszu, gdzie przebrał się w strój koronacyjny, w tym czasie królowa zajęła miejsce w oknie jednej z kamienic przy rynku. Przed południem król zasiadł na tronie i zaczęła się ceremonia.

Najpierw przybyli postowie księcia Albrechta, padli na kolana i prosili o okazanie mu łaski i nadanie Prus w dziedziczne lenno. W imieniu króla odpowiedział podkanclerzy Piotr Tomicki. Kiedy książę Albrecht usłyszał przychylną odpowiedź przekazaną przez postów, wówczas odziany w zbroję podjechał konno na rynek, zsiadł przed podestem, podszedł do tronu, przyklęknął, podziękował królowi za nadanie.

Wówczas król dokonał inwestytury, czyli przekazał księciu we władanie pruskie lenno. Akt nadania symbolizowało przekazanie białej chorągwi z czarnym orłem. Następnie książę złożył przysięgę wierności na Ewangelię już jako świecki lennik, a król pasował go na rycerza. Świadek ceremonii, biskup warmiński Maurycy Ferber, zapisał, że po złożeniu przysięgi lennej towarzyszący księciu Krzyżacy oderwali krzyże przyszyte do ich płaszczy. Tym gestem zrywali z zakonną przeszłością.

Uczestnicy ceremonii wrócili na Wawel i uczestniczyli w katedrze we mszy, w trakcie której otrzymali do ucałowania relikwie. Książę Albrecht, choć już zwolennik Marcina Lutra, nie uchylił się od tego katolickiego gestu. Uroczystości zakończyła uczta wydana na zamku wawelskim.

Albrecht Hohenzollern bez większego sprzeciwu dokonał sekularyzacji państwa krzyżackiego. Co więcej przyjął luteranizm, a w jego ślady poszli inni bracia zakonnicy i wielu mieszkańców Prus Książęcych. Prusy stały się pierwszym protestanckim księstwem w Europie.

**źródło: Krzysztof Kowalewski
historiaposzukaj.pl
PORTAL EDUKACYJNY**